

Hordaland fylkeskommune
Samferdselsseksjonen

Postboks 7900
5020 Bergen
hfk@hfk.no

Taxi 1 AS - Janaveien 48 - 5179
Godvik

P.B 2420 Drotningstveit 5834 Bergen
Org.nr: 987 061 480 Telefon: 05501
E-post : ledelse@taxi1.no -
www.taxi1.no

Godvik 12.6.2017

Krav om oppsettende virkning i klage på vedtak

Det vises til Taxi 1 sin klage av 9.6.2017.

Vedtaket det klages på er et enkeltvedtak og er underlagt forvaltningslovens regler.

Taxi 1 er direkte berørt av vedtaket, da det vil være grov og usaklig/urimelig forskjellsbehandling hvis nye aktører får anledning til å kjøre uten utslippskrav på nye ruteløyver, også i direkte konkurranse med Taxi 1, mens Taxi 1 må investere i helt nye kjøretøy for å utføre en konkurrerende tilbringertjeneste til f eks Bergen lufthavn.

Usaklig forskjellsbehandling er i strid med forvaltningsloven regler og vedtaket vil måtte kjennes ugyldig når det kommer til behandling.

Forbudet mot usaklig/urimelig forskjellsbehandling bygger på et krav om likhet for forvaltningen, og at et slikt likhetsprinsipp legger et rettslig bånd på forvaltningens skjønnsutøvelse. Likhetsprinsippet er et ulovfestet prinsipp om at like tilfeller skal behandles likt i den grad ikke relevante hensyn begrunner forskjellsbehandling.

Det er naturligvis tillatt å forskjellsbehandle, så lenge forskjellsbehandlingen er saklig begrunnet. Forvaltningens oppgave er jo ofte nettopp å forskjellsbehandle gjennom å foreta politiske prioriteringer, slik at noen får dispensasjon og andre ikke, uten at det alltid er lett å se hvorfor den ene fikk, men den andre ikke. Man kan også når som helst sette et tak for tildelinger eller dispensasjoner eller plutselig bestemme å stramme inn praksis. Forvaltningen står også svært fritt når det gjelder å vektlegge hensyn, slik at de kan vektlegge mindre forskjeller ulikt i saker, som for øvrig ellers står svært likt. Forvaltningen kan dermed utvilsomt forskjellsbehandle (og gjør det også i det daglige), men forskjellsbehandlingen må være saklig. Et slikt tilfelle skal som et utgangspunkt behandles likt. Imidlertid vil man i de fleste tilfeller normalt kunne finne forskjeller mellom tilfellene som begrunner forskjellsbehandling.

Den rettslige avgrensning for om forskjellsbehandlingen må være saklig, vil være at begrunnelsen for å forskjellsbehandle fra like tilfeller må ligge innenfor lovens formål på en eller annen måte. Dersom man forskjellsbehandler ut fra hensyn som ligger fullstendig utenfor lovens formål, så kan forskjellsbehandlingen undertiden være usaklig i slik grad at vedtaket ansees som ugyldig. I forhold til utenforliggende hensyn som behandles nedenfor, vil vurderingene der ofte gå ut på det samme. Utenforliggende hensyn har imidlertid sitt utgangspunkt i at det er tatt hensyn som er irrelevante for loven, mens usaklig forskjellsbehandling har det elementet at andre har blitt behandlet på en bedre måte, og at det i vedtaket ikke finnes saklig grunn for at vedkommende ikke skal anses på samme måte.

I Rt. 1974 side 149 (Sauda kommune renovasjon s. 156) var det ikke tilstrekkelig saklig grunn å behandle huseierne i Åbøbyen annerledes i forhold til renovasjonsutgifter, fordi huseierne i en periode hadde blitt gitt en større grad av selvstyre etter en egen avtalt ordning mv.:

"At den nåværende ordning innebærer en forskjellsbehandling, idet andre huseiere betaler en avgift som bare dekker en del av renovasjonsutgiftene, er erkjent. Men kommunen mener at dette ikke betegner en urettmessig forskjellsbehandling. Bedriftene har ikke stått, og står ikke i samme forvaltningsmessige stilling til kommunen som de øvrige huseiere. Bedriftene bygde selv opp den sentrale bydel Åbøbyen, hvor de eier all grunn og alle hus. De la gater og veier, vann og kloakk og elektrisk ledningsnett med tilknytning til eget vannverk og kraftverk. De har administrert denne bydel, og i tilknytning til den også de øvrige boliger de mer spredt har ført opp, og har her hatt et utpreget selvstyre. Dertil kommer at boligene skatterettslig er blitt behandlet som driftsbygninger, som bedriftene har kunnet avskrive med 2 % årlig, noe vanlige huseiere ikke kan. Jeg antar imidlertid ikke at dette er tilstrekkelig som begrunnelse for i dag å sette bedriftene i en annen stilling med hensyn til renovasjonsutgifter enn andre huseiere. "

En annen dom som drøfter usaklig forskjellsbehandling er Rt 1956 side 29, der en enke etter en drosjeeier ble behandlet diskriminerende uten saklig grunn for nektelsen (s. 33):

"Det er videre på det rene at fru Løken hørte til den gruppe av søkere som skulle være fortrinnsberettiget til bevilling og at søknaden utelukkende ble avslått fordi den var innkommet for sent, og fordi hun ikke hadde anført noen « godtagbar » begrunnelse for forsinkelsen. Så vidt skjønnes har fru Løken ikke fått noen meddelelse om at dette var grunnen til avslaget og hun har heller ikke vært gitt noen oppfordring til å redegjøre for grunnen til forsinkelsen. Hun har sendt sin søknad på vanlig skjema og dette inneholder ingen rubrikk for slike opplysninger. Myndighetenes fremferd overfor henne må ansees uforsvarlig og det måtte i det minste forlanges at man ga henne oppfordring til å fremkomme med de opplysninger som man fant av avgjørende betydning. Den grunn som fru Løken nå har angitt - at hun den gang var uten bil og at hun ikke visste hvorledes hun skulle greie å skaffe seg ny vogn - synes tilstrekkelig til å begrunne forsinkelsen. Hennes søknad var for øvrig kommet inn til nemnda før denne tok fatt på behandlingen av de innkomne søknader og voldte således ingen forsinkelse av nemndas behandling. Nemnda hadde etter samferdselsloven plikt til selvstendig å gjennomgå søknadene og var for så vidt ubundet av politiets avgjørelse av 21. oktober 1947. Når derfor samferdselskonsulenten under sin forklaring har gitt uttrykk for at han under sin innstilling til nemnda fulgte politiets avgjørelse uten å foreta noen selvstendig vurdering, så var dette i strid med prinsippene for behandlingen av bevillingssakene. Avgjørende for sakens utfall må det imidlertid være at fru Løkens søknad synes å være satt i en annen stilling enn de som ellers kom inn etter fristen og at hun for så vidt har vært gjenstand for diskriminering. Etter det opplyste må derfor nemndas og departementets behandling og avgjørelse av fru Løkens søknad ansees som vilkårlig og rettsstridig. Bevillingsnektelsen vil derfor bli kjent ugyldig".

De politiske vedtak om å la nye aktører helt slippe unna miljøkrav er ikke drøftet og dermed helt ubegrunnet, derved usaklig og vil åpenbart måtte endres. Det finnes ingen legitim begrunnelse i vedtaket om hvorfor det tillates enhver

form for utslippsfritak og at det derfor må legges til grunn at det er tatt utenforliggende eller usaklige hensyn. At det er byrdefullt å innrette seg etter miljøkrav, eller at passasjerer istedenfor måtte gå selv, er ikke relevant.

Læren om myndighetsmisbruk supplerte legalitetsprinsippet med at forvaltningen også må holde seg innenfor lovens formål når den foretar beslutninger, og ikke ta utenforliggende hensyn. Å ta saklige beslutninger er for øvrig også et krav for forvaltningen i avgjørelser som ikke trenger lovhjemmel.

Et klassisk eksempel på utenforliggende hensyn er den såkalte «Raadhushospitsdommen» (Rt. 1933 s. 548), der Oslo kommune nektet et serveringssted skjenkebevilling fordi det benyttet streikebrytere som ansatte. Høyesterett fant at en slik grunn til avslag var ulovlig fordi den lå utenfor den daværende alkoholovens formål.

Dette standpunktet er imidlertid blitt revidert noe i senere avgjørelser fra Høyesterett. I en avgjørelse fra 1996 (Bjørlo Hotell, Rt. 1996 s. 78) kommer retten til at Nordfjordeid kommune kunne ta hensyn til geografisk næringsutvikling i kommunen under vurderingen av hvilken av to søkende restauranter som skulle tildeles skjenkebevilling, et hensyn som klart lå utenfor alkoholovens rammer. Avgjørelsen åpner likevel ikke for at slike hensyn alltid kan tillegges vekt. Søkerne i saken sto etter en alkoholpolitisk vurdering likt, man kunne da i tillegg vektlegge hensynet til næringsutviklingen.

I 1993 (Lunner Pukkverk, Rt. 1993 s. 528) uttalte Høyesterett også at visse hensyn, i dette tilfelle hensynet til miljøet, kunne være så viktige at de måtte kunne tillegges avgjørende vekt uavhengig etter hvilken lov eller på hvilket forvaltningsområde en avgjørelse skulle treffes.

Miljøkrav er vesentlig for byvekstavtalen mellom Hordaland fylkeskommune og staten og reduksjon av utslipp vektlegges når det gis overføringer fra staten. Gjennom å tildele konsesjoner uten miljøkrav risikerer Hordaland fylkeskommune også å miste slike tilskudd hvis vedtaket blir stående.

Vedtaket slik det er utformet i dag vil gi aktørene mulighet til sette inn svært gamle busser helt uten utslippskrav. Det er derfor vesentlig at nye aktører ikke får anledning til å starte rutekjøring med sterkt forurensende og gamle busser.

Taxi 1 anmoder således at klagen gis oppsettende virkning, slik at vedtaket ikke gis rettsvirkning før etter at klagen er behandlet ferdig.

Robert Aasmul

Robert Aasmul
Daglig leder